

การดูแลสุนัขตามช่วงวัย (Puppy Program Training)

๑ กล่าวทั่วไป

การดูแลสุนัขอย่างถูกต้องตามช่วงวัย ถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมและสุขภาพที่ดีของสุนัข โดยเฉพาะในช่วงแรกเกิดจนถึงวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงที่ระบบประสาทและพฤติกรรมมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว การฝึกและการดูแลที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยจะส่งผลต่อนิสัยใจคอและความสามารถในการเข้าสังคมของสุนัขตลอดชีวิต

ในบทนี้ดำเนินการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลสุนัขตามช่วงวัย ครอบคลุมตั้งแต่ระยะแรกเกิด (Neonatal) ระยะการเข้าสังคม (Socialization) ระยะเยาว์วัย (Juvenile) และระยะวัยรุ่น (Adolescent) โดยมีการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการกระตุ้นพัฒนาการ การฝึกคำสั่งพื้นฐาน การเข้าสังคม และการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อให้สุนัขมีพฤติกรรมเหมาะสมและพร้อมสำหรับการฝึกขั้นสูงต่อไป

๒ แผนบทเรียน เรื่อง การดูแลสุนัขตามช่วงวัย (Puppy Program Training)

แผนบทเรียน

ชื่อเรื่อง การดูแลสุนัขตามช่วงวัย (Puppy Program Training)

๑. วัตถุประสงค์ในการฝึก

กิจเฉพาะ : เจ้าของสุนัข/ผู้ดูแลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การดูแลสุนัขในแต่ละช่วงวัย การฝึกคำสั่งพื้นฐาน การเข้าสังคม และการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามช่วงวัย

เงื่อนไข :

- ผู้เข้ารับการฝึก เป็นเจ้าของสุนัข หรือผู้ดูแลสุนัขที่ได้รับมอบหมาย
- ผู้เข้ารับการฝึก มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการดูแลสุนัข
- ผู้เข้ารับการฝึก มีสุนัขที่ผ่านการตรวจสุขภาพและได้รับวัคซีนตามกำหนด

มาตรฐาน :

- ผู้สอนอบรม จัดให้มีการทดสอบภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ โดยถือเกณฑ์ผ่าน ร้อยละ ๗๐
- ผู้เข้ารับการฝึก สามารถอธิบาย เรื่อง การดูแลสุนัขตามช่วงวัย การฝึกคำสั่งพื้นฐาน และการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ จากการซักถามของผู้สอนอบรม

๒. วัตถุประสงค์ในการฝึกตามลำดับขั้น

๒.๑ วัตถุประสงค์ในการฝึกขั้นที่ ๑

กิจเฉพาะ : การดูแลสุนัขในระยะแรกเกิด (Neonatal Period: ๐-๒ สัปดาห์)

เงื่อนไข :

- ผู้เข้ารับการฝึก เป็นเจ้าของสุนัข หรือผู้ดูแลสุนัขที่ได้รับมอบหมาย
- ผู้เข้ารับการฝึก มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการดูแลสุนัข
- ลูกสุนัขอยู่ในสภาพแวดล้อมอุ่น (อุณหภูมิ ๒๙-๓๒ องศา) สะอาด และปลอดภัย

มาตรฐาน : ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจและสามารถอธิบายใจความสำคัญตามเงื่อนไขที่กำหนดได้ ดังนี้

- การกระตุ้นประสาทสัมผัสขั้นต้น (Early Neurological Stimulation - ENS)
- การตรวจสอบน้ำหนักและพัฒนารายวัน

๒.๒ วัตถุประสงค์ในการฝึกขั้นที่ ๒

กิจเฉพาะ : การดูแลสุนัขในระยะการเข้าสังคม (Socialization Period: ๓-๑๒ สัปดาห์)

เงื่อนไข :

๑. ผู้เข้ารับการฝึก เป็นเจ้าของสุนัข หรือผู้ดูแลสุนัขที่ได้รับมอบหมาย
๒. ลูกสุนัขต้องได้รับวัคซีนเข็มแรกก่อนเริ่มโปรแกรมเข้าสังคม
๓. ใช้วิธี Positive Reinforcement (การให้รางวัล) เท่านั้น

มาตรฐาน : ผู้เข้ารับการอบรม ความเข้าใจและสามารถอธิบายใจความสำคัญตามเงื่อนไขที่กำหนดได้

ดังนี้

๑. การเข้าสังคมกับคน สัตว์อื่น และสิ่งแวดล้อม
๒. การฝึกคำสั่งเบื้องต้น และการฝึกห้องน้ำ (Potty training)

๒.๓ วัตถุประสงค์ในการฝึกขั้นที่ ๓

กิจเฉพาะ : การดูแลสุนัขในระยะเยาว์วัย (Juvenile Period: ๓-๖ เดือน)

เงื่อนไข :

๑. ผู้เข้ารับการฝึก เป็นเจ้าของสุนัข หรือผู้ดูแลสุนัขที่ได้รับมอบหมาย
๒. ช่วงฝึกสั้น ๑๐-๑๕ นาที ๒-๓ ครั้งต่อวัน หลีกเลี่ยงการฝึกนานจนสุนัขเบื่อ
๓. ฝึกในสภาพแวดล้อมที่มีสิ่งรบกวนน้อยก่อน แล้วค่อยๆ เพิ่มระดับความยาก

มาตรฐาน : ผู้เข้ารับการอบรม ความเข้าใจและสามารถอธิบายใจความสำคัญตามเงื่อนไขที่กำหนดได้

ดังนี้

๑. การฝึกคำสั่งพื้นฐาน ๕ คำสั่ง และการเดินสายจูง
๒. การดูแลสุนัขขอมัยและ Crate training

๒.๔ วัตถุประสงค์ในการฝึกขั้นที่ ๔

กิจเฉพาะ : การดูแลสุนัขในระยะวัยรุ่น (Adolescent Period: ๖-๑๘ เดือน)

เงื่อนไข :

๑. ผู้เข้ารับการฝึก เป็นเจ้าของสุนัข หรือผู้ดูแลสุนัขที่ได้รับมอบหมาย
๒. ฝึกในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย ค่อยๆ เพิ่มระดับความยุ่งยากของสถานการณ์
๓. ฝึกด้วยความสม่ำเสมอ อย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง

มาตรฐาน : ผู้เข้ารับการอบรม ความเข้าใจและสามารถอธิบายใจความสำคัญตามเงื่อนไขที่กำหนดได้

ดังนี้

๑. การทบทวนและเสริมคำสั่งพื้นฐานในสภาพแวดล้อมที่มีสิ่งรบกวน
๒. การแก้ปัญหาพฤติกรรมและการฝึกในสภาพแวดล้อมจริง

๓. คำแนะนำทางธุรการ

๓.๑ ระยะเวลาการฝึก : วัน ว. (จำนวน ๘ ชั่วโมง)

๓.๒ สถานที่ฝึก :

๓.๓ ผู้รับการฝึก :

๓.๔ ผู้ฝึกและผู้ช่วยผู้ฝึก :

๓.๕ เครื่องช่วยฝึกและอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องนำมาใช้ประกอบการฝึก :

๓.๕.๑ สุนัขทดลองฝึก

๓.๕.๒ อุปกรณ์ฝึก เช่น สายจูง คอลลาร์ ขนมารางวัล ของเล่น กรง (Crate) เป็นต้น

๓.๕.๓ อุปกรณ์อื่น ๆ เช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก เทอร์โมมิเตอร์ สมุดบันทึกพัฒนาการ และอุปกรณ์สำหรับการบรรยายต่างๆ เป็นต้น

๓.๖ หลักฐานอ้างอิง :

- ๓.๖.๑ คู่มือการเลี้ยงและฝึกสุนัข โรงเรียนทหารการสัตว์ กรมการสัตว์ทหารบก
- ๓.๖.๒ American Kennel Club (AKC) Puppy Training Guide
- ๓.๖.๓ IAABC Standards for Animal Behavior Consulting

๔. ลำดับขั้นของการปฏิบัติและเวลาที่ใช้

ลำดับขั้น	การปฏิบัติ	เวลาที่ใช้
ขั้นตอนที่ ๑	๑. แจ้งให้ผู้รับการฝึกอบรม ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการอบรมของผู้บังคับบัญชา และวัตถุประสงค์ในการฝึกขั้นที่ ๑ ๒. บรรยายเรื่อง การกระตุ้นประสาทสัมผัสขั้นต้น (Early Neurological Stimulation - ENS) ๓. บรรยายเรื่อง การตรวจสอบน้ำหนักและพัฒนาการรายวัน ๔. ขั้นตอนซักถามและแสดงความคิดเห็น	๒ ชั่วโมง
ขั้นตอนที่ ๒	๑. แจ้งให้ผู้รับการฝึกอบรม ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการฝึกขั้นที่ ๒ ๒. บรรยายและฝึกปฏิบัติการเข้าสังคมกับคน สัตว์อื่น และสิ่งแวดล้อม ๓. บรรยายสาธิตและฝึกปฏิบัติการฝึกคำสั่งเบื้องต้น (ชื่อ มาหา นั่ง) ๔. บรรยายสาธิตและฝึกปฏิบัติการฝึกห้องน้ำ (Potty training) ๕. ขั้นตอนซักถามและแสดงความคิดเห็น	๒ ชั่วโมง
ขั้นตอนที่ ๓	๑. แจ้งให้ผู้รับการฝึกอบรม ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการฝึกขั้นที่ ๓ ๒. บรรยายสาธิตและฝึกปฏิบัติการฝึกคำสั่งพื้นฐาน ๕ คำสั่ง และการเดินสายจูง ๓. บรรยายสาธิตและฝึกปฏิบัติการดูแลสุนัขและ Crate training ๔. ขั้นตอนซักถามและแสดงความคิดเห็น	๒ ชั่วโมง
ขั้นตอนที่ ๔	๑. แจ้งให้ผู้รับการฝึกอบรม ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการฝึกขั้นที่ ๔ ๒. บรรยายสาธิตและฝึกปฏิบัติการทบทวนคำสั่งพื้นฐานในสภาพแวดล้อมที่มีสิ่งรบกวน ๓. บรรยายสาธิตและฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหาพฤติกรรมและการฝึกในสภาพแวดล้อมจริง ๔. ขั้นตอนซักถาม แสดงความคิดเห็น และสรุป	๒ ชั่วโมง
รวมเวลาที่ใช้ทั้งสิ้น		จำนวน ๘ ชั่วโมง

๕. ข้อจำกัดในการรักษาความปลอดภัย :

๕.๑ มาตรการความปลอดภัยในระหว่างการเรียนการสอน ผู้เข้ารับการฝึก ต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเข้าหาสุนัขอย่างถูกต้อง และตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะในสุนัขที่ยังไม่คุ้นเคยกับคนแปลกหน้า

๕.๒ ข้อควรระวังในระหว่างการฝึก

๕.๒.๑ ห้ามแยกลูกสุนัขออกจากแม่นานเกิน ๕ นาที ในระยะ Neonatal

๕.๒.๒ ห้ามใช้วิธีการลงโทษทางกายภาพในทุกกรณีและทุกช่วงวัย

๕.๒.๓ สุนัขต้องใส่สายจูงเสมอในที่สาธารณะ จนกว่าจะมั่นใจในการเรียก Recall ร้อยละ ๑๐

๖. ข้อคิดเห็นและรายละเอียดเพิ่มเติม :

- ๖.๑ ควรบันทึกพัฒนาการของลูกสุนัขในสมุดบันทึกประจำตัวทุกวัน
- ๖.๒ หากลูกสุนัขมีสัญญาณความเครียดหรือพฤติกรรมผิดปกติ ให้หยุดการฝึกและปรึกษาสัตวแพทย์หรือนักพฤติกรรมศาสตร์
- ๖.๓ เจ้าของต้องมีส่วนร่วมในการฝึกทุกขั้นตอน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสุนัข
- ๖.๔ ความสม่ำเสมอของคำสั่งและรางวัลเป็นกุญแจสำคัญของความสำเร็จในการฝึก

๗. ตารางการฝึกประจำวัน

ตารางกำหนดการฝึกประจำวัน

ตั้งแต่.....ถึง.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง การดูแลสุนัขตามช่วงวัย (Puppy Program Training)

วัน และ เวลา	เวลา		รายการอบรม	จำนวน ชั่วโมง	หลักฐาน การฝึก	เจ้าหน้าที่	การ แต่ง กาย	สถานที่ ฝึก	เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องช่วยฝึก	หมาย เหตุ
	ตั้งแต่	ถึง								
ว.	๐๘๐๐	๑๐๐๐	การดูแล สุนัขระยะ Neonatal	๒	๑.คู่มือการ เลี้ยงและ ฝึกสุนัข ๒. AKC Puppy Training Guide ๓. IAABC Standards	ครูฝึก และ ผู้ช่วยครูฝึก	ชุด ปฏิบัติ งาน	ห้องเรียน/ สนามฝึก	๑. สุนัข ๒. เครื่องชั่ง น้ำหนัก ๓. อุปกรณ์ อื่นๆ	
	๑๑๐๐	๑๒๐๐	การดูแล สุนัขระยะ Socialization	๒	"	"	"	"	"	
	๑๓๐๐	๑๕๐๐	การดูแล สุนัขระยะ Juvenile	๒	"	"	"	"	"	
	๑๕๐๐	๑๗๐๐	การดูแล สุนัขระยะ Adolescent	๒	"	"	"	"	"	

